

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 205.

V Ljubljani, v petek 7. septembra 1894.

Letnik XXII

Dobra znamenja.

S tem naslovom smo zadnji ponedeljek objavili dve izjavi „Slov. Naroda“, danes imamo zopet ugodno nam priliko pečati se z njima. Najpreje izpisujemo iz „Slov. Naroda“ 202. št. te-le vrste priobčene pod naslovom: „Borenje pa slovenski vseučiliščniki“: V sobotnem listu smo objavili mnenje odbora „Radogojev“ zastran razvade dijaškega borenja. Proti tej objavi nam je tačasni predsednik akad. društva „Slovenije“ stud. phil. gospod Jos. Žilih poslal iz Lesca z dne 3. t. m. sledeči popravek: a) Ni res, da je borenje provzročilo mej dijaki na Dunaji razpor; boljši vzrok za ta, če ga je vredno tako imenovati — razpor, datuje od nekega shoda 1892, — vzrok bo: cui bono. — b) Ni res, da bi se bila kaka menzura „iz gole svaje“, pač pa iz dijaških in slovanskih interesov, katerih sedajšnja generacija ne čišla manje kakor katerasikoli bodi preje. — c) Ni res, da bi se v „Sloveniji“ sklepalo o tem, „je li vsak društvenik zavezan boriti se ali ne“, pač pa je vsakdo obvezan dati vedno in povsod dostojno zadoščenje. d) Res pa je, da se snujejo borilni klubi, ker so prepotrebni. — — — Na ta „popravek“ nam je primeniti niti nastopno: V odboru „Radogojevem“ delujejo odlični slovenski šolniki in drugi zreli možje, ki so bili sami tudi vseučiliščniki in si smejo tudi nekaj sodbe prisvajati o tem, kaj služi „dijaškim in slovanskim interesom“. Če ti možje menijo, da borilni klubi niso potrebni ali celo „prepotrebni“, tedaj mislimo, da njih mnenja ni treba še posebe utemeljevati nasproti temu „popravku“. Vse kaj družega pa je, če se v „popravku“ taji, dabi vprašanje zastran dijaškega borenja bilo napravilo razpor mej slovenskimi dijaki na Dunaji, ali če se celo taji, da bi se bilo o tem v „Sloveniji“ tako sklepalo, kakor smo poročali. Kajti istina je, da se je zastran borenja pojavil junija meseca v „Sloveniji“ prav velik razpor. O tem dogodku smo mi že od takrat poučeni, a nismo priobčili dotičnih dopisov, ker smo

bili mnenja, da se bode vroča kri čez počitnice tem rajši pomirila, če ne dopustimo polemike. Sedaj pa, ko g. predsednik „Slovenije“ javno razpor taji in nekako očita, da izhajamo od napačnih prēmīs, prisiljeni smo obelodaniti jedno poročilo „ex tunc“, ki v poglavitnem pravi, datovano z dne 22. junija t. l.: „V redni seji „Slovenije“ stavlja je stud. juris gosp. Kogej sledeči predlog: „Z ozirom na mnogostransko očitavanje in trditev, da je član slov. akad. društva „Slovenija“ v nekaterih slučajih primoran k menzuri ali dvoboju, — izjavlja društvo, da nobeden član „Slovenije“ kottak ni prisiljen k temu, ker „Slovenija“ ne sprejemlje in ne daje zadoščenja tem, Slovonom tujim pôtom.“ Debata je bila burna, a predlog se je vendar sprejel z dobro dvetretjinsko večino. Zato je pa odstopil predsednik g. Žilih s štirimi odborniki vred. Sklical se je na to izvanreden zbor, na katerem je bil izvoljen odbor „neborilcev“ s 17 proti 12 glasovom. Pri slučajnostih te zborove se je pa stavlja gosp. Zwitter predlog: „Vsak „Slovenijan“ je primoran dati častno zadoščenje za žaljeni društveni trak“. Debata je bila zopet burna. Prišlo je do glasovanja; pristaši borenja so zmagali, ker so nekatere člane pridobili, drugi od protiborilcev so pa glasovali nekateri tudi za predlog, ker besede predloga ne izrekajo ničesar slabega. Vsled tega je izjavil drugi dan odbor, da je stopil predlog g. Kogejja iz pravomočja, zato da odstopa „in corpore“. Pri zadnji seji dne 17. t. m. po absolutoriju, danem odboru, je izjavilo 14 članov drug za drugim, da izstopijo iz društva, ker se ne boré v nikakem slučaju. Odstop se je izvršil z namenom, da „borilci“ nastopijo liberalnejšo pot. Mej ostopivšimi člani so vsi člani slovstvenega kluba „Slovenije“, razven jednega, kateri je bil bolan in šel v domovino. Zalostne razmere torej, a upamo, da ne bodo trajale dolgo. Zato vstopimo za sedaj v društvo „Tatran“ v zvezi z „Bukovino“, kjer bo nadaljevanje našega „slovstvenega kluba“, dokler so razmere ne spremené, ko bo možno

zopet mirno delovati v „Sloveniji“. — Uredništvo pristavlja temu še to-le: „Takó poročilo, o čigar zanesljivosti dvomiti imamo t-em menj povoda, ker so se udeležniki Cigaletove slavnosti v Črnem vrhu v svojo žalost prepričali na svoje oči o tem razporu. Tam so bili trije slovenski vseučiliščniki s trakovi — „Tatran“, ne pa „Slovenije“! In nekaj tacega se je dogodilo tudi v Gradcu, kjer so se od „Triglava“ odeepili „borilci“ in ustanovili celo svoje posebno društvo: „Ilirijo“. Ali torej ni res borenje prouzročilo že dovolj razpora mej slovenskimi vseučiliščniki? Glede na to je „Radogojev“ odbor storil prav, da se je oglašil, dabi se gotovo ni hotel dotakniti pravice tistih podpirancev, ki postanejo rezervni častniki, ter imajo tako svoje posebne stanovske dolžnosti.“

V večerajšnjem „Narodu“ pa beremo dopis, v katerem g. Žilih dokazuje potrebo borenja v obrambo društvenega traku, zato moramo objaviti še nekatere podrobnosti, ki so se vršile dne 17. junija v „Sloveniji“ seji. Borenje je tedaj pobijal neki vseučiliščnik tudi z verskega stališča. In na to se je ozval g. predsednik s porogljivim vprašanjem: „Ali je sploh Bog?“ — „Ni ga.“ je bilo nekaj odgovorov. To je v zlasti še vplivalo na izstopenje štirinajstoric.

Z velikim veseljem beležimo mi „Slov. Nar.“ obrambo teh poštenih slovenskih mladeničev in njegovo dokazovanje, da je bilo razpora v „Sloveniji“ krivo borenje. Razpor se je kazal v „Sloveniji“ že dalje časa. Tedaj, ko se je „Slovenija“ izrazila, da nima z „Vesno“ ničesar opraviti in ko je izbacnila „Bruz“, se je že videlo, da so v marsičem mej „Slovenijani“ načelna nasprotja. Čudni materijalistično radikalni nazori so okužili mnoge, težko je bilo ohraniti si krščansko prepričanje. In zato so si nekateri vseučiliščniki sami hoteli osnovati društvo, koder bi jih v tem oziru nobeden ne napadal. Tako je navstala „Danica“. Sedaj, ko je tudi „Narod“ razkril duševno zlo nekaterih slovenskih akademikov, smemo pač reči, da je tudi po njego-

LISTEK

Zemlja in zemljani.

Kulturnozgodovinsko-poljudno-znanstveno predavanje za pasje dni. Govoril popotni učitelj dr. Žlobudral.

(Konec.)

Po ljudskem preseljevanju sledilo je še mnogo kulturno-zgodovinskih dogodkov, ki jih pa tukaj ne moremo naštet. Veljava Cerkev se je povzdignila, cesar Henrik je šel bosonog čez planine v Canosso. Od takrat je baje prišlo v navado, da se človek sezuje, če ima kam visoko plezati. Tudi umetnije so se oživile; romanski slog ni zadostoval več, jel se je polagoma razvijati gotski. Na Dunaju so sezidali cerkev svetega Stefana, ki jo pa zelo kazi nasproti ji stoječa Rothbergerjeva hiša. Dolgo časa so premišljevali, kam bi postavili sloveči „Kölner Dom“. Slednjič se odločijo za Köln; vendar je pa stavbeni mojster prej umrl, predno sta bila dozidana stolpa.

Tudi vožnja po morju začela je ljudi mikati. Kristof Kolumb, ki je bil v družčinah posebno priljubljen, ker je umel jatee na glavo postaviti, spustil se je ob severnem povratniku na morje in v Ame-

riki stopil na suho, za kar je bil odlikovan z redom in verigami na nogah. Tudi v Afriki so bili ljudje takrat zelo izšolani. Iz družega dejanja „Afrikanke“ vemo, da je neka Selica, bivša kraljica Madagaskarska, Vasco de Gama natančno razlagala na zemljevidu pot v Indijo. Ferdinanda Magelbaens-a so prebivalci Filipinskih otokov prijazno sprejeli in priredili mu v čast slavnostni obed, pri katerem so ga — snedli.

Reforma cija je prouzročila sila vojska. Neki mnih, imenovan Luter Martin je pogostoma premišljeval, kako resnično je, da človeku ni dobro samemu biti, ter se dal poročiti. Od takrat se je začela luteranska vera, o kateri je njen ustanovitelj sam trdil, da se v nji lahko živi, pa težko umrje.

Janez Gutenberg je imel na mizi še moker rokopis. Ne da bi zapazil, usede se nanj njegov enoletni sinček. Oče se izprva ustraši; pozneje pa vidi, da se je rokopis na otroku natančno odtisnil. To premišljujoč iznašel je tiskarstvo. Za preporodni slog imajo največ zaslug Italijani in Nizozemci. Rubens je najraje slikal svojo ženo. V belvederu dunajskem so ji dali zaradi mraza krasen kožuhaš plašč. Odkar pa so jo prenesli v nove muzeje, ki so po zimi dobro zakurjeni, bodo ji ga menda lahko

zopet vzeli. Jurij Stephenson se je peljal enkrat z mešanim vlakom iz Gradca v Trst. Mej potjo premišluje: bi li ne bilo mogoče hitreje voziti se? in iznašel je „lukomatijo“.

Dandanes pa kulturo najbolj razširjajo gledališča. Zatorej tudi vidimo, da ima vsako količkaj veliko mesto svoj Talijin hram, kjer se vsakdanje življenje včasih predstavlja tako, da bi boginja Talija, — če bi bila zraven, — morala ne le oči povesiti, marveč do cela obraz zakriti si, kajti igralci se menda ravnajo po znanem kmečkem reku: „Pri gospodi, če je grje, — lepše je“. Prav menda poje pokojni novomeški pevec I. Rupnik v svoji pesmi „od starih in novih časov“:

»Ljubi moj nebeški ače,
Kak' se čudno svet obrače;
Samo solnce gre še ondot,
Koder s' mu odkazal pot.
Drugo je pa vse drugači:
Revščina nas teži in tlači.
Bog se skorej usmili nas
In dej nam priti boljši čas!«

In s tem je popotni učitelj dr. Žlobudral dovršil svoje kulturnozgodovinsko-poljudno-znanstveno predavanje za pasje dni!

64 M. M. P. M.

vem dokazovanju „Danica“ upravičena in da se ne more očitati „Daničarjem“, da so oni zanesli razpor mej naše dunajske dijake. Vzlasti „Soči“ svetujemo, naj proučava dogodke zadnjih dnij in naj si vzlasti dobro prebere v zadnji „Edinosti“ izjavo „iz dijaških krogov“ proti sklepu „Radogojevega“ odbora, ki slove tako le:

„Slovenski visokošolci, zbrani polnoštevilno dne 1. septembra t. l., izjavljajo, da „Radogoj“ nima pravice. vtikati se v privatne razmere akademikov, ki se znanstvenega učenja in napredka nikakor ne tičejo. „Radogoj“ je dolžnost, da oddaja po svojih pravih nepristranski velikošolcem podporo, katero je prejel od naroda, ne da bi se oziral na druge razloge kot ravno učno spričevalo in resnično potrebo.

Zato pa vsi od „Radogojeve“ materialne podpore neodvisni velikošolci odločno odklanjamo in obsojamo to posezanje v privatne razmere dijaštva. Ne samo, da ni lepo, da upnik od svojega dolžnika zahteva kaka posebna obsequia et reverentiam; s takim postopanjem „Radogoj“ krati velikošolcem akademiško svobodo — in zoper to se zavarujemo z vso odločnostjo.“

To so „moške“ besede! Pristavljati pa moramo, da se vredništvo „Edinosti“ izraža proti dvo-boju, ker „nasprotuje toliko verskim, kolikor človekoljubnim načelom“.

Sedaj pa smemo pač vprašati: Ali more kak slovenski oče pustiti svojega sinu z mirnim srcem na Dunaj v tako družbo, koder se v imenu akademiske svobode krati svoboda verskega prepričanja in verskega življenja, koder se surovo brezboštvo javno drzne nastopati? Ali ni tedaj postalo potrebno društvo, katero je pred svojim rojstvom z ravno tistim naudušenjem in s tisto vztrajnostjo branilo slovensko trobojnico, kakor kazalo svojo katoliško zavest. Zivelo torej slov. kat. akademiško društvo „Danica“!

Še neko drugo veselo vest moramo sporočiti svojim bralcem.

Včerajšnji „Slovenski Narod“ ima namreč mej domačimi stvarmi to-le:

„Upravni odbor Narodne tiskarne je v svoji včerajšnji seji sklenil, da se „Delavec“ ne tiska več v naši tiskarni, ker odbor noče prevzeti nikake odgovornosti za pisavo tega lista.“

Odkrito moramo pohvaliti upravni odbor, da je tako brž pokazal, da noče imeti nobene zveze s socialističnim ateizmom. Bog daj, da bi še večkrat mogli javljati tako vesele novice iz Narodne tiskarne in da bi se mogli še večkrat sestati v obrambi vere in Slovanstva!

Boj za Podgrad.

Iz Podgrada v Istri 4. sept. 1894.

Prav debelo so lagali privrženci Francesco Marrotti-ja od začetka, ko so začeli nepošteni boj proti g. Slavuju Jenko-tu, občinskemu zastopu in sploh proti narodni stvari, z lažmi nadaljujejo boj, in le z lažjo upajo priti do zmage.

Mogel bi naštetih mnogo grdih lažij oziroma brezvestnega obrekovanja, radi katerega so nekateri že obsojeni pri sodišču v denarno globo oziroma zapor. Sam vodja stranke, katera je prav italijansko maslo, Francesco Marrotti, mora plačati 150 gl. denarne globe in plačati sodnijske troške ali pa v zaporu sedeti mesec dnij, pa pravde niso še končane.

Pa za zdaj objavljam sl. občinstvu le tri debele laži, katere je raztrosila med občinarje stranka, ki hrepeni dobiti v roke upravo občine podgradske.

Prva debela laž je ta, ker govore, da mora vseh 23 podobnih velike občine podgradske donášati za stavbo nove podružne cerkve v Podgradu in sicer po 5 gl. vsaka hiša in da je to doklado nastavil bivši župan g. Sl. Jenko ozir. obč. zastop. Da je kaj takega nemogoče, spozna sl. občinstvo na prvi hip, ker takih doklad zakon ne dopušča.

Ljudje so bili razburjeni, dokler se niso prepričali, da je to grda laž in ne more se ljudstvu to v greh šteti, ker je to grdo laž tako rekoč uradno potrdil c. kr. davkar Zoilo Borri, zagrizen Italijan. Ljudstvo se je pomirilo, ker se je prepričalo, da je to neresnica.

Pa poslušajte in strmite, kaj so še izmislili in debelo zlagali privrženci in pomagači Marrotti-jevi, sicer ne v domači ampak v bližnji občini. Trosili so debelo laž, da je g. Jenko za 7000 (sedem tisuč)

gl. zapravl cerkvenih obligacij!! Resnično sem v zadregi, ali bi bolj občudoval nasprotnikov hudobijo ali — nevednost. Saj to vendar vsak človek zna, da cerkvenega premoženja ne opravlja župan, ampak župniki s cerkvenimi ključarji in da še le ti brez dovoljenja preč. škofijstva in vlade ne morejo spečati niti jedne državne obveznice, ker so vse na dotične cerkve vinkulirane. Tedaj čisto nemogoče, da bi bil g. Jenko to mogel storiti. In to so govorili ljudje, ki se prištevajo k razumnstvu! Vidi se, da se na pritisek od nekod po vsem volilnem okraju na vse kriplje dela na to, ogrditi poštenega in značajnega deželnega poslanca g. Jenko ta, kar je vroča želja Italijanov, in poreska „L' Istria“ se že tolaži, da so Jenko-ta politično „ubili“. V tem rokovnjaškem delu si bode posebno slavo (?) prislužil nekdo, katerega so slovenski časopisi v časih kot vrlega narodnjaka v zvezde kovali in kateri tako neizmerno hrepeni po deželnozborskem mandatu. Doli s krinko!

Prepričan sem, da pripoznate prvi dve laži za debeli, ali nadebelejša je pa tretja.

Za petdesetletnico je tudi naš bivši župan g. Sl. Jenko brzojavno naznanil sv. Očetu papežu udanost in ljubezen občinarjev. Papež so se zahvalili in občino blagoslovili. Potrošil se je nezaten znesek za brzojav! Nasprotna stranka, katera zdaj občino upravlja, vedno brba po računih in išče nepoštenosti, da bi Jenko-ta zgrabili, pa vse — zabadava. Našla je ta trošek v računu, pa menite, da ga občinarjem tako tudi pové, kakoršen je. — Kaj — še —! Lažejo in prav debelo lažejo. Iz malega zneska 50 kr. so napravili ogromen trošek in kričijo: kako drag je papežev blagoslov, ker stane vsako hišno številko 5 gl.! Mimogrede omenim, da prav spretni računarji niso, saj vidite g. vrednik, da le s peterkami znajo računati (glej podgradsko cerkev). Privrženci Marrotti-jevi si prizadevajo ta velik trošek ljudem v glavo vbiti in jih vznemirjati, pa nimajo vspeha, ker vsak spozna, da je to vendar-le predebela — laž!

In taki ljudje, ki se norčujejo iz papeževega blagoslova in samega sv. očeta, katerega spoštujejo celo neverniki, taki ljudje naj bi gospodovali v eminentno katoliški občini, v kateri vsi občinarji spoznavajo v rimskem papežu vidnega poglavarja sv. cerkve in namestnika Kristušovega, takim ljudem naj izročijo v roke občinarji blagor občine —!! Ne in ne!

Razpišite volitve, kakor zakon jasno določuje, in pri teh vam bomo pokazali, da iz blagoslova božjega in sv. Očeta rimskega papeža norčevati se, ne dopustimo.

Na volišče pojdemo navdušeni s parolo „Živio Jenko, naš župan!“

V obrano!

Politična zdravila so raznovrstna. Cesto vzbujajo celó strmenje, kaj predpisujejo potiški zdravniki političkim bolnikom. Najnovejši politički pacient avstrijski je, kakor se dozdeva, združena stranka levice. Premena opozicijskega vzduha za koalicijski ji ne diši tako, kakor se je nadejala.

Zraven pa še nemška stranka s svojo bojevitostjo nagaja liberalcem. Nemški nacionalci trudijo se v svoji narodni neznosnosti prekositi i liberalce, kar je precej težak nalog, in pomenljivo je, da se pripravljajo pomoč za-nje — iz Berolina. Ne vemo, je li to poseben pogoj zveze Avstrije z Nemčijo, da bi se moglo bodisi oficijelno ali neoficijelno vtikati v notranje avstrijske zadeve in ustanovljati društva v hujskanje in podporo narodnostnih preprirov na Avstrijskem. O tem uvažati, je dolžnost v to poklicanih činiteljev, ki imajo čuvati integriteto države. Toda to, kar se baš pripravljajo v Nemčiji, je naravnost poziv do vseh avstrijskih Slovanov in osobito nas Slovencev, da se postavimo in pripravljamo k obrani!

Prihodnjo nedeljo je občni nemški shod v Berolinu, poziv na ta shod objavila je že dunajska „Deutsche Zeitung“. Razpravljalo se bode o dveh točkah: 1. Poljsko vprašanje. 2. S kakimi sredstvi bi bilo mōči utrditi zvezo Nemcev v tujini z matersko deželo.

Kdo so ti Nemci v tujini in katera je ta njih materska dežela, o tem pouči nas k temu odstavku predlagana resolucija, ki slove:

„1. Gledé na to, da je bodočnost nemštva v Avstriji zavisna od vspeha narodnostnega boja na

Češkem; 2. gledé na to, da v ohranjenje nemškega jezika naperjeno delovanje Šulferajna samo ne more zabraniti prerasčanja slovanskih teženj; 3. gledé na to, da so glavni vzrok upadku ondodnega nemštva socialno-gospodarski odnošaji — predlaga se, da občni nemški shod izvoli poseben odbor, ki preiskuj, s kakimi sredstvi se dadó zboljšati dotične neugodne odnošaje in ni li umestno, da se po vzoru nemškega „Schulvereina“ zasnuje organizacija, kateri bode svrha, vzdržavati zvezo z gospodarskimi pomožnimi društvi na Češkem in njih napore z denarjem ali drugače.“

Napominani nemški list se nadeja, da nemška društva odpošljejo na ta shod svoje odposlance, kateri naj rojakom v Nemčiji pojasnijo narodne odnošaje in narodne potrebe Nemcev v Avstriji in okrepe tako zanimanje Nemcev v „rajhu“ za njih narodni boj.

Kaj pomeni ta resolucija, ne treba dolzega razpravljanja, isto tako ne istinitega in pravega namena te akcije. Vsak v Avstriji dobro vé, in Nemci, bodisi liberalni, nacionalni ali konservativni, vedó to najbolje, da je fraza o „napadanem nemštvu“ ali o „delovanju ‚Schulvereina‘ v ohranjenje nemškega jezika“ goli humbug, s katerim se ima zakriti napor po politički in narodni nadvladi nemško-liberalne stranke, od katere se nemški nacionalci razlikujejo samo po nekod z večjo odkritosrčnostjo in odkritostjo.

Vsak v Avstriji dobro vé, da ima naš slovenski narod in druge slovenske narodnosti z Nemci borbo, katere smér ni nadvlada, temveč jednako pravnost. Vsak ve, kako hudo se nam je bilo boriti za dōbe, ko nemško-liberalna stranka ni imela popolnem vlade v rokah svojih, za vsako slovensko drobtinico postavno zajamčene ravnopravnosti. Vsak je sedaj svedok, kako se bori nemški tabor, ko se gre v zasnovano samo nižje gimnazije slovenske v Celju, ali se omenja založenje poljske gimnazije v Tešinu ali prevzetja češke matične gimnazije v Opavi v državno upravo.

Vsak, kdor z odprtimi očmi zasleduje tek javnih zadev, uvideva, kako se baš sedaj s krčevito marljivostjo Nemci trudijo izkoristiti vpliv svoj v koalicijski vladi, da bi za dolgo dōbo postavila zavoro vresničenju ravnopravnosti, in kako silno delujejo na to, da v važnejše službe svoje ljudi spravijo. In pri tacih okolnostih se govori in piše, da je nemštvo v nevarnosti na Avstrijskem ter se prireja nova združena organizacija za mejami naše države. Nemcem v Avstriji ne zadoščajo več njih lastne sile, temveč iz sosedne nemške države pričakujejo in vedno iščejo pomoči in okrepjenja.

Nov napad se pripravlja na narod naš in na druge slovanske narode v habsburški državi. Pr uske marke naj pomagajo, da se slovenski avstrijski narodi vzdržé pod nemško nadvlado! Pridravljajmo se i mi k obrani! Ne pričakujmo pomoči od drugih, iščimo orožja in sile v obrano sami v sebi; odbijajmo nove prirejane napade in vzlic vladohlepnim nemškim težnjam klestimo gaz do jednako pravnosti vseh narodov in do tacih vrejenih notranjih odnošajev v tej državni polovici, da bi postala močna in samostojna Avstrija, zajedno pa branik in zavetišče i slovenskemu narodu!

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. septembra.

Wannteckova kandidatura. Tovarnar Wannieck je prevzel kandidaturo za državni zbor, ko ga je prišla prosit deputacija. Liberalci in nemški nacionalci so sedaj zadovoljni, ker se je preprečil razkol mej brnskimi Nemci. Nemci v Brnu čutijo, da ne stojé tako trdno, kakor se je občno mislilo. Naj bi se jeli pripraviti med seboj, bi mnogo Nemcev jelo se odtegovati volitvam, da se ne zamerijo na to, ne na ono stran in češki zivelj bi dobival vedno večjo veljavo. Ta kompromis se je sklenil iz strahu pred Čehi. Nemški liberalci in nacionalci bodo najbrž tudi v drugih krajih vzajemno postopali, ako bodo videli, da preti sicer nemštvu kaka nevarnost od Čehov, ali se jim pa bati, da bi sicer bil voljen kak konservativni kandidat. Kako složni so bili pri zadnjih volitvah na Koroškem. Nasprotovali si bodo le v čisto nemških krajih, in to le, če ni nevarnosti pred konservativci.

Bolgarija. Stambolov je izdal oklic na svojo stranko, naj se nikar ne udeležuje volitev in se vzdrži vsake agitacije, ker je razpust sebranja, ne da bi se poprej sklicalo, nezakonit. Nam se dozdeva, da je Stambolov izdal ta oklic le zaradi tega, ker pri volitvah ne upa doseči nobenih uspehov. Njegovi stranki bi bilo tudi težko za kandidate, ker je večina prejšnjih vladnih pristašev prešla v vladni tabor. Nova vlada se po večjem drži iste politike, kakor se je Stambolov, in jo tudi lahko podpirajo možje, ki so njega podpirali. Njegova opozicija je le bolj osebna, nego stvarna. Nove volitve bodo sebranje le toliko premenile, da v njem ne bo več nekoliko osebnih prijateljev Stambolova, da pa zato pridejo nekateri osebni prijatelji novih ministrov — Stambolov se je izjavil, da on bi pač Cankovu ne branil povrniti se v Bolgarijo, temveč bi ga izročil sodišču zaradi veleizdaje, kadar pride.

Rusija in Poljak. Rusi gledajo, kako bi zatrli vsako narodno gibanje Poljakov. Te dni so v Varšavi zopet več Poljakov zaprli, ker so nabirali denar za nedavno prognane v Sibirijo. Rusija misli tako s silo zatreti poljsko narodnost. Na drugi strani pa skuša mladino še v šolah porusiti in popravo-slaviti. Te dni se je v Varšavi položil temeljni kamen velike pravoslavne cerkve. K tej slavnosti morala je vsa po večini katoliška šolska mladež, da se navzame razkolniškega duha. Oblastva so prisilila mnogo kmetov, da so šli k tej svečanosti. Ruska vlada pa ne pomisli, da s takim postopanjem le razširja mej prebivalstvom versko mlačnost in vzgaja nihiliste. Poljaki tudi ne morejo ljubiti države, katera jih tako žali v njih narodnih in verskih čuvstvih.

Napoved pretendentstva. Ker je grof Pariski bolan, se je princu Francu Mariji Bourbonskemu zdelo potrebno z manifestom napovedati svojo pravico do prestola. V tem manifestu se pravi, da je sprejel naslov vojvode Anjouskega in se proglašja kot legitimni dedič francoske krone. V sedanjem času, ko je velik del konservativcev se že sprijaznil z republikansko vladovino, ta manifest nima posebnega pomena. Monarhistični listi ga bodo objavili in nekaj dni se bode govorilo o njem, v stirinajstih dneh bode pa pozabljen. Še marsikaj se bode na Francoskem moralo premeniti, predno bode moč misliti na obnovljenje kraljestva. V narodu se je monarhističen duh že precej izgubil. Ljudje so se privadili republikanskih institucij, četudi marsikaj ni v redu, kar je najbolje pokazala panamska aféra.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894 leta v Novom Mestu.

I. Devet let je poteklo, odkar biva naša družba. Tekom tega časa je prirejela vsakoletne svoje velike skupščine po slovenskih mestih, trgih in vaseh in je bila povsod prijazno in navdušeno vsprejeta. S ponosom smemo poudarjati, da ne pojenjuje ljubav, s katero se rodoljubkinje in rodoljubi oklepajo te naše družbe, temveč le še bolj vskipéva ta vseslovenska ljubav širom mej naše lepe domovine. Ljubezen do naše mladine vodi nas Slovence iz vseh krajev ne gledé na izgubo časa in denarja v razne kraje k družbinim skupščinam, da se razgovarjamo tam o naših narodnih težnjah. Da so taki razgovori prepotrební in da imajo veliko privlačno moč, svedoči velikanska udeležba ob naši IX. glavni skupščini v Novem mestu. Novomesto, središče lepe Dolenjske ni še gledalo do letos zbranih v sebi take baže gostov, nego je to bilo dné 7. avgusta. Videlo je namreč v svojem starodavnem zidovji v istini zastopane vse Slovence po naših podružnicah; tu se je pokazalo skupno »Slovenstvo« kot jednako misleče in jednako čuteče. Te velike pomenbe prepričano pa se je skazalo tudi Novomesto ob sprejemu in ob vsem tamošnjem bivanji naših milih sestrah in bratov od vseh krajev našega ozemlja.

Že v predvečer dné 6. avgusta je zasnovala vrla prva moška ljubljanska podružnica večerno zabavo na čast z raznimi vlaki v Ljubljano dospelim skupščinarjem. Pri »Zvezdi« se je pa zbralo po 8. uri toliko skupščinarjev in družega občinstva, da je bil vrt napolnjen. Vojaška godba je v občno zadovoljnost svirala tudi mnogo slovanskih komadov. Družbeni prvomestnik Tomo Zupan v prisrčnih besedah pozdravi vse navzoče; osobito

pa one skupščinarje, kateri so od daljnih krajev prihiteli že danes v našo prvostolnico.

II. Dné 7. avgusta v jutro je Ljubljano zakrivala megla, ko smo hiteli na kolodvor. Ker je bilo udeležnikov nepričakovano toliko, da se ni moglo vsem hitro ustreči, imel je vlak blizu pol ure zamude. Mej potjo pridruževali so se domoljubi iz raznih krajev ob progi dolenske železnice, z visokih stolpov, z imovitih hiš, pa tudi z nekaterih bornih kočic so nas začeni v Šmariji pozdravljale cesarske in narodne zastave; ljudstvo je skupščinarje prijazno vsprejemalo in strel iz topičev je poviševal ta v resnici veličastni pohod združenih Slovencev sredi skozi dolenske ravnine. Taki družbi prijazni pozdravi so se bili priredili v Šmariji, na Grosupljem, v Višnji Gori, v Zatičini, v Šent. Vidu, v Radohovasi, pri graščini pl. Truhovića, v Veliki Loki, posebno pa v Trebnjem, kjer je tamošnji c. kr. notar Emil Orožen imenom bralnega društva prisrčno nagovoril izletnike. Uprav nad vse sijajen pa je bil vsprejem na novomeškem kolodvoru. Ko se je vlak pripeljal na postajo, začrili so med pokanjem topičev burni živeli-klici mnogobrojnega občinstva, mestna godba pa je igrala »Naprej zastava Slave!« Ko so se navdušeni vsklici polegli, pozdravil je prvomestnik novomeške podružnice sv. Cirila in Metoda Ivan Krajec z lepimi besedami prvomestnika, glavni odbor družbe in vse skupščinarje imenom svoje podružnice, župan Francišek Perk o imenom mesta in notar dr. Albin Poznik pa imenom narodnih društev.

Prvomestnik vodi Tomo Zupan se je na teh pozdravih zahvalil primeroma tako-le:

Preblagorodni mestni župan! — Slavna narodna društva!

Pridi Gorenc!
Z mrzle planine
Vabi Dolenc,
V gorke doline;
Vince z goré
Greje sréc.

Prišli smo Slovenci iz mrzlih pokrajin med Vas v gorke doline. Iz vseh slovenskih pokrajin smo prišli in smo se ta trenutek — preblagorodni gospod mestni župan, slavna narodna društva in slavno občinstvo — razvrstili tu pred Vami žene in dekleta, možje in mladeniči — vsi enega prepričanja, vsi enih čutil. Bratovsko ste nas vabili; uljudnostna dolžnost nam je torej bila, da smo se takemu vabilu hvaležno odzvali. Odzvali smo se pa v ogromnem številu; le pogledjte nas v tej množini zbranih tu okrog sebe. A niso nas privedle danes v sredotočje Dolenjske v prijazno Novomesto, Vaše vinorodne gorice — akopravinska kapljica, zmerno vžita človeku dobrotno razvname kri; privabila nas je danes Vaša ljubav do družbe sv. Cirila in Metoda; Vaša ljubav za svoj rod in dom; ona ljubav, ki bolj kot vinska kapljica razvname, ker ne razgreva samo krvi, ampak vsega človeka, njega duhá in njega srce.

Pridi Gorenc!
Z mrzle planine.
Vabi Dolenc
V gorke doline;
Mrzel je led,
Pridi se gret!

Nismo torej prišli radi Vašega vinca z gore, ki greje srce — prišli pa smo sem med Vas braniti se ledú narodne mlačnosti; gret smo se prišli med Vas ob Vaši slavnoznani vnemi za narodove blaginje: namenjeni danes iz teh vzrokov obvršavati tu med Vami IX. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda.

Slavnoznana je Vaša vnema za ljubi dom, pravim. — Da! slavnoznana. — Priča te vneme je to trenutje Vaš veličastni sprejem odposlancev one družbe, ki skrbi, da se narodu to ne odtuji, kar je narodova najdražja posest, da se mu ne odtuji slovenska mladina.

Zato Vam odzdravljam imenom družbe sv. Cirila in Metoda izražajoč prisrčno zahvalo na tem Vašem ljubem sprejemu in na Vaših ognjevitih pozdravih. Bog živi prvega meščana tega mesta, Vas, preblagorodni gospod župan; Bog živi vsa Vaša tu navzočna slavna narodna društva; Bog živi vse častito bivalstvo tega kraja, lepo središče Dolenjske — starodavno Novomesto naj Bog živi!

Navdušeni živio in slavo-klici so sledili tem prvomestnikovim besedam. Potem so se razvrstila društva in občinstvo in šlo je do mesta.

III. V mestu pa je bilo, da se sijajneje sprejeti ne more nikdo. Nismo opazili, da bi bila le

ena hišica na glavnem trgu brez zastave. Ko je prvomestnik v spremstvu mestnega župana in podpredsednika Luke Svetca izvršil svoje dostojnostne pohode, zbrali so se nekateri skupščinarji, malo poprej se okrepčavši, z drugim občinstvom ob 1/2.11. uri k sveti maši v frančiškanski cerkvi, zasedeni do zadnjega kotička. Sv. mašo za bivše mrtve in žive družbenike ter sploh za krščanski prospeh slovenskega šolstva je služil o. Etrem Turek, petje pa je oskrbelo »Dolenjsko pevsko društvo«. Prijazna cerkev, izborna in veličastno petje, osobito »slavospjev k sv. Cirilu in Metodu«; vse to je vnelo pobožnost. »Dolenjskemu pevskemu društvu« je le častitati na takih pevskih silah.

(Dalje sledi.)

Koledar

za 37. teden leta 1894.

Nedelja, 9. sept.: 17. pobink. evang. Onajvečji zapovedi; Ime Marije. Ponedeljek, 10. sept. Nikolaj Pol.; Torek; 11. sept.: Danijel prerok; Sreda, 12. sept.: Pelagij m.; Četrtek, 13. sept.: Sedem spečih muž; Petek, 14. sept.: Povišnje križa; Sobota, 15. sept.: Nikomed m. Lunin spremen: Šip 15. ob 5. uri 19 m. zjutraj; Solnce izide, dne 10. sept. ob 5. uri 38 m.; zaide ob 6. uri 16 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. septembra.

(Shod volilcev.) Kakor smo že naznanili, bode prihodnje nedeljo ob 3. uri popoldne v St. Vidu pri Zatičini poročala deželna poslanca dr. Papež in dr. Žitnik o delovanju deželnega zbora kranjskega.

(Gledé novega štajarskega dež. šol. nadzornika) je na volilnem shodu na Ptujski gori rekel državni poslanec g. dr. Gregorec, da hoče kot predsednik »Slov. društva« povzročiti najkrepkejšo agitacijo v to, da se deželni šolski svet v Gradcu po vzgledu onih v Pragi in Inomostu razdeli v dva oddelka, nemški in slovenski. Na vprašanje, hočejo ga li podpirati, je odgovorilo nad 400 slovenskih mož: hečemo!

(Osobna vest.) Presvetli cesar je svetniku dež. sodišča v Celovecu, gosp. Jakobu Hrenu povodom njegovega umirovljenja podelil naslov in značaj svetnika dež. nadsodišča.

(Duhovniške spremembe v lav. škofiji.) C. gospod J. Pavlič, kaplan na Hajdinju, pride za provizorja v Podčetrtek. C. g. Jožef Kranjc, provizor na Vranskem, ostane ondi kaplan. C. gosp. Anton Postružnik, provizor pri Sv. Lenartu nad Laškimi trgom, pride za kaplana k Sv. Jakobu v Slov. goricah. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Peter Zadravec od Sv. Jakoba v Slov. gor. na Zavrč, Fr. Lom iz Smihela pri Šoštanjju na Hajdinju in Janez Jodl z Vranskega v Smihel pri Šoštanjju. — Razpisane so župnije: Reka in Podčetrtek do 8. oktobra in Tribunje do 15. oktobra t. l.

(C. kr. pomožni uradniki,) tak namreč bo v prihodnje naslov diurnistom, katerega bode zahteval shod društva pomožnih uradnikov »Selbsthilfe« dne 8. in 9. t. m. na Dunaju. Razven tega naslova zahtevali bodo ti uradniki povišanje plače, definitivno nameščenje za uradnike po petletnem službovanju z dekretom in trimesečno odpoved, bolniško zavarovanje, preskrbljenje v starosti, nedeljski in prazniški mir. V tem smislu bode tudi predložena peticija državnemu zboru. Gibljejo se. Mi jim želimo obilo vspeha.

(Ogenj.) Žužemberk 6. sept. Nocoj je tu pogorela pristava in kozolec gospe Vrhovčeve. Goreti je začelo malo čez polnoč. Kakor kažejo okoliščine, moralo je biti zažgano. Škode je čez 3000 gld. Stavbe ste bile zavarovane. — Predvečeranjem smo imeli proti večeru hud vihar. Razdejal je marsikatero streho, otresele z drevja še nezrelo sadje in podrl par kozolcev.

(Efektno tombolo) je finančno ministerstvo dovolilo gasilnemu društvu v Spod. Logatcu v pokritje stroškov za gasilno orodje.

(Utonil) je dne 2. septembra 22letni hlapec Andrej Beve v Voglajni blizu Bežigrada na Štajarskem. Kopal se je, zašel v globok tomun in zginil v vodi, ker ni znal plavati. Še le drugo jutro so našli njegovo truplo.

(Velikanski brajdi.) Na drorišču neke gostilne v Ptujju je na neki brajdi iz dveh Izabelnih trt vzrastlo nad 2000 grozdov. Niže Ptujja v Mali vasi

pa ima posestnik J. Burko brajdo z 850 Izabeluimi grozdi.

(Na znanje.) Ker se bodo snažili prostori mestnega knjigovodstva in blagajnice, bodeta ta urada za stranke dne 10. in 11. t. m. zaprta.

(Napad.) Pri Majnici (med Ločnikom in Faru) napadli so peteri „ptički“ nekega kmeta iz Štavnra, kateri je bil namenjen, s parom konj napreženim vozom, v Gradišče in zahtevali od njega denarja. Uverjeni, da kmet ima denar, a da ga jim hoče vtajiti, so ga slekli do srajce in pobegnili. Našli so v vpljenjej obleki le 1 gld. in nekaj krajcarjev. Skoro nazega napadanca so usmiljeni ljudje na Majnici za silo oblekli. Njegovo obleko so našli neki kmetje iz Ločnika na mestu napada drugi dan. Obveščeno redarstvo zasleduje zavratne roparje. Čudni dogodki v 19. stoletju, stoletju prostosti. Človek že ni več varen iti izpod strehe. Živela taka prostost!

(Iz Senožet.) Dne 6. septembra. Po več kot 14dnevem suhem vremenu začel je danes opoludne rahli škrofec (dež) padati. Med tem, ko se je n. pr. pri vas v Ljubljani prejšnji teden dež napravil, je tukaj burja pregnala vse deževne oblake in tla razsušila in še blagodejne rose ni privoščila cvetlicam. Otave bode za polovico manj, ker so tla plitva in je solnce vse požgalo. Ajda je tudi zelo zastala v rasti. Bog daj obilo dežja! — Tukajšnji g. davkar Anton Kuralt se je poročil danes z gospo vdovo Mohorčičevo. Kakor na zemljo dež, — tako želimo, naj rosi božji blagoslov na novoporočenca!

(Goriške novice.) Franc Vodopivec, kmet iz Ločnika podal se je z vozom, pred katerim je bila vprežena junica, na polje. Ko je prisopihal vlak, se je junica splasila, poteptala in povozila nesrečnega gospodarja. Preminul je za ranami. — V soboto proti osmi uri zvečer je zgorela jedna kopa slame na Blaneh med Gorico in novim pokopališčem. Večjo nesrečo so odvrnili goriški gasilci. — V svetem Kancijanu (Furlanija) je zgorel zadnji dan prošlega meseca jeden hlev z okrilom vred. — Velika suša gospoduje Goriški. Zemlja zeva po dežju. Tru prija suhota in solnčni dnevi, a jesenski pridelki nič kaj prida ne kažejo. Da bi se nas Bog že kmalu usmilil.

(Kdo vzgaja antisemite?) Židovskim vojakom v Franciji je vojni minister ponudil odpust od 30. avgusta do 3. oktobra, da se zamorejo udeležiti svojih praznikov. — Katoliški vojaki pa še jeden dan ne dobé prost, da spolnijo svoje verske dolžnosti. Odvisni so popolnoma od svojih prednikov, kateri jim ravno ob praznikih nakladajo najtežavnejša službena opravila. — Pri nas v Avstriji pa morajo katoliški učenci v sobotah večkrat praznovati radi svojih židovskih součencev.

(Na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani) se prične šolsko leto z dnem 18. t. m. Vpisovanje v strokovno šolo za lesni obrt in strokovno šolo za umetno vezenje se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. in v ponedeljek, dne 17. t. m. v navadnih uradnih urah. Vpisnine in šolnine ni nobene. Ubožni učenci in učenke imajo upanje, da dobé ustanove do 50 gld. na leto. Vrh tega je na zavodu podporno društvo, ki daje pridnim obiskovalcem redne ali pa izvanredne podpore. — Letos se otvorita dva nova oddelka: za figuravno podobarstvo in za pletenje košev. Na prvi oddelku opozarjamo osobito naše mlade podobarje po deželi, katerim je dana lepa prilika, da se popolnijo v svoji stroki. Vstopijo tudi lahko kot izvanredni učenci za poljubno dobo. Oddelku za pletenje košev se prične z dnem 1. oktobra a vpisovanje se vrši vsak dan do 29. sept. Za ta oddelku je odmenjenih več posebnih ustanov. Trajati ima jedno, oziroma dve leti. — Vsa potrebna pojasnila daje drage volje ravnateljstvo zavodov.

(Znanost in vera.) Izredni profesor filozofične fakultete dr. Neulert je te dni pri svojem predavanju se izrekel, da je kemija že tisoče organskih snovij priredila, ali nobene ne, ki bi imela življenje v sebi. Življenska moč je še vedno popolna tajnost. Pa če bi tudi pojasnili življenje v vseh prikaznih življanja, vendar bi ne mogli pojasniti, kako da ničesa ne nastane in ničesa ne izgine, kakor ne moremo pojasniti neskončnosti prostora in časa. Zaradi tega pa velja za prirodoznanstvo, kar je Baco nekdanje rekel o modroslovju. Nekaj prirodoznanstva odvrača od vere, jako veliko prirodoznanstva pa vrača k veri. Take besede s stolic državnih učilišč so pač redke in vredne da jih zapomnimo. Učenjaki se vračajo k veri.

(V zagrebškem „Narodnem gledišču“) nastopila sta v ponedeljek v igri „Fužinar“ naš rojak in rojakinja gospod in gospa Borštnik prvokrat v tej sezoni, in sicer g. Borštnik v vlogi „Claire“ in soproga kot „Derblay“. Kritika hrvatska ju ne more dosti prehlvaliti, oba sta velika pridobitev ondotnemu gledišču. Poudarja se osebno, da sta si oba osvojila v treh mesecih hrvaščino v dovršeni spretnosti, in da bodeta skoro bolje govorila hrvatski, nego rojen Hrvat. Gospo Borštnik-ovo nazivlje kritik „Agr. Tagbl.“ „umetelnico prve vrste“, in g. Borštnik more sigurno v svojem „Derblay“ nastopiti na največjem odru. Po vsakem dejanju bila sta klicana na oder in obsipana s cvetkami in šopki.

(Cirkus Henry.) Tudi točke večerajšnjega vsporeda bile so izredno zanimive. Takoj prvi nastop spretnega in gibnega telovadca na trapezu, Mr. Pole, vzbudil je burno odobravanje. Največjo pozornost pa je obračala na-se produkcija Leonove obitelji, katerih dovršenost je vsega priznanja vredna. Završila je večerajšnja predstava krasna cvetlična četvorka, katero so izvajali štiri gospé in štirje gospodje na konjih. Radi slabega vremena in naliva bil je cirkus le srednje obiskan. — Jutri v soboto in pojutrišnjem v nedeljo sta po dve predstavi.

(Semnji od 10.—15. septembra.) Na Kranjskem: 10. v Ljubljani, Laščah, Lukovcu, Vrhu, (idrijski okr.), Bušehi vasi, Črnem Vrhu, Loškem potoku, v Št. Vidu pri Zatičini, na Vinici; 11. v Senožetah; 14. v Žužemberku; 15. v Vel. Brusnicah, Idriji. — Na Štajerskem: 10. na Dobravi, Loki, v Rušah, Apačah, Spodnji Polskavi, Št. Janžu, Šmarju; 14. v Golobinaku pri Planini, Sevnici, 15. v Zdolih. — Na Koroškem: 10. v Gmindu-Gradišču, Št. Jakobu v Rožu. — Na Primorskem: 10. v Buzetu v Istri, v Pasji vasi; 14. pri sv. Križu; 15. v Dornbergu, Kobaridu, Piranu (2 dni).

Društva.

(Slovensko katoliško društvo za kamniški okraj.) O tem društvu smo dobili iznova to-le veselo vest: To društvo ima se v kratkem ustanoviti. Te dni se bodo izročila pravila vladi. Društva glavni namen je, na podlagi katoliških načel poučevati ljudstvo o potrebah našega časa, o njegovih političnih in socialnih pravicah in dolžnostih. Ker se je zadnji čas pojavilo pri nas nekaj socialističnega gibanja, bo novo društvo tudi na to stran posebno pozornost obračalo. V naših dneh, ko ljudje toliko slišijo o raznih zadevah in vprašanjih javnega življenja, pa večinoma le na pol in nejasno, treba ljudstvu posebno zdravega pouka. Za takega bo novo društvo skrbelo. Zato je bode pozdravil z veseljem vsak prav rodoljub. Vivat!

(„Ljubljana“) priredi v nedeljo 9. t. m. na Koslerjevem vrtu veselico z zanimivim godbenim in pevskim vsporedom. Prične se ob 4. popoldne. Vstopnina 20 kr.

(Občni zbor „Narodne Šole“ se je vršil dné 4. sept. t. l. takoj po zborovanju „vdovskega učiteljskega društva“, o katerem smo poročali v večerajšnjem listu. Vspored je bil navaden ter je obsegal poročilo o društvenem delovanju in polaganje računa o gospodarjenju ter po pravilih določene volitve. Iz poročila tajnikovega posnemljemo, da je število udov v preteklem letu znatno naraslo, tako da je štela Narodna Šola 127 ljudskih šol, 64 učiteljev in 47 ustanovnikov, torej vseh skupaj 238. Dasi je bil denarni promet nekoliko manjši od lanskega leta, vendar se je razmerno več podpor šolam in učiteljem naklonilo. To so omogočili izdatni darovi vis. dež. zbora, slavnega mestnega občinskega sveta in slavne kranjske hranilnice, ki so N. Š. po 200 gld. podpore naklonili. Istotako sta kmetijska posojilnica za ljubljansko okolico in pomožno obrtno društvo darovali po 10 gld. Dobrotnikov „Narodna Šola“ ni imela obilo, ker izkazuje račun na zasebnih darilih samo 6 gld. Vrhniška posojilnica se je tudi po svoji dobrohotnosti odlikovala, ker je za 4 ljudske šole plačala 40 gld., ki so se kot ustanovnina za dotične šole vknjižili. To naj bi tudi druge posojilnice blagovolile storiti! Kot društvena dobrotnika sta se izkazala g. Grubbauer, podarivši 15000 pisank, in g. Giontini, podarivši 3000 raznih zvezkov za pisanje. Občni zbor izreče vsem podpirateljem šolstva najtoplejšo zahvalo. Veliko množino raznih učil je „Narodna Šola“ razdelila svojim članom, a tudi brezplačno je 14 šol podpirala. Vrednost vsega razposlanega blaga iznaša 1547 gld. 32 kr. Blagajnični račun kaže 1868 gld. 34 kr. dohodkov in 1600 gld. 9 kr. troškov; v gotovini je prebitka 268 gld. 25 kr. Račun društvene imovine kaže: 47 ustanovnin z glavnico 875 gld.; na obrestih in volilih 300 gld. 24 kr.; in z blag. ostankom z 268 gld. 25 kr.; torej vsega skupaj 1443 gld. 49 kr. Poročilo in račun se vzameta na znanje ter se odobrita. V odbor so bili večinoma izvoljeni prejšnji člani-odborniki; na novo vstopita gg. Ribnikar

Voj. iz Logatca in Alojzij Kecelj iz Ljubljane. Izstopivši mnogoletni odbornik g. Andrej Praprotnik voli se po nasvetu g. Ribnikarja soglasno za častnega člana „Narodne Šole“.

Telegrami.

Cesar v Levovu.

Levov, 7. septembra. Cesar je prišel ob 11 uri 11 minut dopoldne. Vsprejem je bil velikansk. Razen polnoštevilnega plemstva, deželnega zastopa in mestnih odposlanstev, bili so na kolodvoru vsi prisotni ministri izimši Plenerja, Schönborna in Welscherheimba. Veliko veselje in navdušenje je spremlilo vladarja od kolodvora do namestništva, kjer se je nastanil. Na nagovor dež. maršala Sanguszka, ki je zagotavljal neomajljivo zvestobo in udanost Poljakov in Rusinov cesarju in cesarski rodbini, vse dobro želeč cesarju in kralju, je odgovoril cesar: Zagotavljanje zvestobe in udanosti, katero ste ravnokar izražali v imenu vsega prebivalstva, jemljem z veseljem na znanje. Že od brata sem izvedel, kako velik napredek da kaže vaša obrt in industrija. Veselilo Me bode, da se o tem napredku sam prepričam. Prepričani bodite, da si bodem vedno prizadeval pospeševati to složno tekmovalje narodov te dežele. (Odobravanje!) Cesar je nagovoril osebno več oseb in šel je mej nepopisnim veseljem prebivalstva v mesto. Pri slavoloku je župan Mochnacki udano nagovoril cesarja zahvaljujoč se za mnoga dejanja milosti v blagor naroda in slavo imena cesarjevega, potem mu pa podal mestne ključce. Cesar je odgovoril: Z veseljem jemljem na znanje ponovljeno zagotovljenje udanosti in zvestobe glavnega mesta Levova Meni in Moji rodbini. Vedno sem z veseljem zasledoval prizadevanja mesta v pospeševanje njegovih in deželnih koristij in veselilo Me bode pri ogledavanju zavodov se prepričati, kaj se je doseglo glede šolstva in nastanjenja mojih vojakov. Zagotovljeni bodite Moje iskrene hvaležnosti. Potem se je cesar dalje peljal v mesto.

Levov, 7. septembra. Vse mesto je v svečanostni opravi. Cel gozd zastav s črnorumenimi, belorudečimi, modrorumenimi, rudečemodrimi in belorumenimi barvami je po ulicah, zlasti po potu k razstavi. Gostje prihajajo v ogromnem številu. Po vseh ulicah je polno ljudij. Korporacije, društva, veteranci, gasilci, pevci in šolska mladina so naredili spalir.

Dunaj, 6. septembra. Grof Wurmbrand je tudi odpotoval v Levov.

Dunaj, 7. septembra. Poslednjih 24 ur jih je 6 zbolelo in 6 umrlo v Bukovini za kolero, v Galiciji jih je pa 118 zbolelo in 94 umrlo.

Landskron, 7. septembra. Cesar je večeraj zvečer ob sedmih po končanih vajah odpotoval v Levov. Na poti proti kolodvoru in pri odhodu ga je navdušeno pozdravljalo mnogobrojno občinstvo. Živahne ovacije so se ponavljale, dokler se je videl vlak. Cesar je izrekel županu zahvalo za lep vsprejem.

Landskron, 7. septembra. Cesar se je izrekel o vojaških vajah jako pohvalno. Zapovedal je kornim poveljnikom, da se s kornim poveljem vsem četam za izvajanje in vztrajanje izreče Najvišja zahvala.

Sredec, 6. septembra. Predvečerajšnjim zvečer je bil povabljen Stambolov k sodišču zaradi razžaljenja kneza, v pogovoru z dopisnikom „Frankfurter Zeitung“. Bivšega ministerskega predsednika so pustili na prostih nogah proti užitvi 35000 frankov. Ko se je peljal Stambolov od sodišča, je ljudstvo metalo za vozom kamenje. Nekdo je skočil k vozu in Stambolova udaril s palico po roki in jo močno poškodoval.

Berolin, 7. septembra. Prof. Helmholtza je zopet zadel mrtvoud. Stanje je nevarno.

Amsterdam, 7. septembra. Večeraj je po neprevidnosti vojaka na ladiji „Guinea“ sprožil se nepravnan top. Prvi častnik in vojak sta teško poškodovana, jeden pomorščak je mrtev in jeden ranjen.

Pariz, 7. septembra. Ministerski predsednik Puy se je povrnil v Pariz.

Sidny, 7. septembra. Angleška križarska ladja "Ringowona" se je razbila ob skale pri otoku Malholu (Novi Hebridi). Več angleških in francoskih ladij je odšlo na pomoč. Misli se, da se je moštvo rešilo.

Shanghai, 7. septembra. Japonci preté, da umaknejo obljubo, da ne napadejo Shanghaija, ako se ne zapre tukajšnji arzenal. Ker je arzenal le neznaten, ima to pretenje najbrž drug namen, radi bi pripravili Anglijo, da se vmes vmeša.

Tovarna za svilen blago G. Henneberg (c. in kr. dvorni založnik) v **Carihu** (Zürich) razpošilja **naravnost zasebnikom, črno, belo in barvasto** svilen blago od 45 kr. do gld. 11-65 meter. — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorci obratno. — Pisma veljajo 10 kr. in poštna karta 5 kr. v Švico. 9 (1 19-13)

Tujci.

4. septembra.

Pri **Maliču**: Steiner, Spitzer, pl. Horvat, Neuwirth, Morgenstern, Gruber, Niklas, Braun, Cholewka, Baroch, Dürr, z Dunaja. — Kartin iz St. Jurja. — Bellina iz Linca. — Micula, Laurič, Cora, Ilovatz iz Trsta. — Vuk iz Ptuja. — Muster, Sebenikar iz Rakeka. — Blažon iz Begunj. — Polak iz Dubrovnika. — Krener iz Laškega Trga. — Radl, Slauc, Weingerl iz Novega Mesta. — Gruden, Semen z Vrhnike. — Weiss iz Celovca. — Tomšič iz Mokronoga. — Pregl z Goriskega. — Kuster iz Celja. — Müller iz Heilbrunn-a. — Flick iz Pulja. — Vedova iz Spljeta.

Pri **bavarskem dvoru**: Fleischmann iz Pulja. — Kotzbeck, Endmann, Krenal iz Grada. — Jarc, Rois iz Novega Mesta. — Čabrian, Batiotič iz Zagreba.

Pri **Južnem kotodvoru**: Boršnik in Šimunović iz Dubrovnika. — Klöckl iz Grada. — Radinović z Reke. — Sekl iz Tolmina. — Starc iz Gorice. — Ramor iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Pregrad iz Sarajeva. — Zorjan iz Girknice. — Levstek z Vrhnike.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	734.9	15.2	brezv.	oblačno		
6. u. pop.	733.3	16.2	sl. vzh.	dež	21.00	
9. u. zveč.	730.3	15.8	"	"		

Srednja temperatura 15.7 za 0-3° pod normalom.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Janez Habe, župnik v pokoju in mašnik v Kranju, drugi prispevek	gld. 40.—
Dragarska stava	2.—
Kazen. 2 kroni	1.—
Anton Zupančič, profesor bogoslovja v Ljubljani, mesečnino za julij, avgust in september	15.—
Janez Oblak, mestni kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani, mesečnino za junij in julij	5.—
Janez Flis, solni kanonik, župnik in dekan v Ljubljani, prvo polovico letnine za 1894	25.—
Daniel Suflaj, svetnik c. kr. deželnega sodišča v Laščah	5.—
Jernej Rigler, posestnik na Riglu, fare Sv. Gregorja	1.—
Zgubljena stava	2.—
Janez Kunauer, župnik na Golem, ob svojem vmeščanju na to župnijo	3.—
Janez Nagode, dekanijski in farni upravitelj v Trebnjem, zopet 100 kron	50.—
Ivan Kregar, pasur v Ljubljani, o priliki srečno dovršenega lestence za ljubljansko stolnico, o katerem so se strokovnjaki jako pohvalno izrekli, 4 krone	2.—

Vesela družba pri „refošku“ 7 kron. gld. 3 50
 Ob dvojni zlati maši preč. gg. prelata dr. Andreja Cebaška in kanonika Antona Urbasa pri gospodu prelatu zbrano omizje, 100 kron 50.—
 Dober prijatelj „Katoliškega sklada“ z željo, naj se odslej ne pobira za sklad le pri kosilu, ampak tudi pri zajuterku in večerji 1.—
 Jan. Brencè, župnik pri Sv. Gregorju, mesečnino 1.—

Milli Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1894.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Eksekutivne dražbe.

Luke Zajca iz Strme Njive posestvo (4824 gld.) dne 26. sept. in 26. okt. v Litiji.

Mat. Sedmaka iz Drskovč zemljišče dne 24. sept. (druga) v Ilir. Bistrici.

Jur. Skopca iz Prapreč (terjatev 30' gld.) posestvo (770 gld.) dne 18. sept. in 19. okt. na Vrhniki.

Jan. Škofa iz Dol. Vasi zemljišče dne 29. sept. in 27. okt. v Cirknici.

Matije Broveta iz Zagorja posestvo dne 21. sept. v Litiji.

Jos. Periča iz Mal. Ločnika zemljišče (210 gld.) dne 23. okt. in 27. nov. v Vel. Laščah.

Več stolov

lepih, pletenih, politiranih itd. prodalo se bo v ponedeljek 10. t. m. dopoldne na Marijinem trgu pred Paulinovo hišo, prav po nizki ceni. 467 1

Ova dečka ali dve deklici

se vsprejmeta v zračno, prijazno stanovanje, z dobro hrano in pod vestnim nadzorstvom pri prijetnej izobraženej gospej. 444 3-1
 Natančneje se izve v upravištvu „Slovenca“.

Zadnji mesec!

Glavni dobitki 60.000, 10.000, 5.000 gld. v gotovini le z 10% odbitka.

Levovske srečke à 1 gld. priporoča

„MERCUR“ menjalnična delniška družba 309 2 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 14

Izborno svojo zalogo raznovrstnih voz

kritih in nekritih

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu tvrčka

Fr. Šiške dediči

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 467 3-1

Marjetica, idila

II. natis.

Cena 1 krona

Dobiva se pri založ. A. Turku in v raznih knjigarnah.

France Pavšner

krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je preselil v Dijaške ulice št. 9.

Ob enem se prav toplo priporoča v izdelovanje

talarjev, sukenj, havelok in razne obleke 182 26-28

ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Franc Ivan Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Že nad 30 let z najboljšim vspehom v rabi v mnogih dvornih hlevih, v znamenitejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepčuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.

Kwizdov restitucijski fluid

c. in kr. piv. voda za umivanje konj.

Steklenica velja 1 gld. 40 kr. V.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zahteva 135 20 10

Kwizdov restitucijski fluid.

Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojev za vozarenje ima

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Ceniki zastoj in franko.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje ter so

pupilarno varna, davka in fatiranja prosta, sposobna za kavcije,

sosebo za viaganje častniških ženitvenih kavolj; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253.33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod v Ljubljani. 295 27

Razprodaja!

150.000 litrov le pristnega vina

dolenjskega, istrijskega, tirolskega

in specialne vrste, kot zelenike, burgundca, teranca itd. za vsako ceno.

Naročila naravnost Paulinovi kranjski vinarni v Ljubljani, Slonove ulice 52, kjer se ta vina tudi na drobno tečijo, ali na Frana Paulina, trgovca in cerkvenega ključarja v Sentrupertu pri Trebnjem. 469 5-1

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v katerej izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primerajh cenah.

V zalogi ima vsakovrstna razpela, pripravna za misijone, procesije, sole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 49-29

EQUITABLE

Zedinjenih držav zavarovalno društvo
za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijonovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaju, Stock-im-Eisenplatz, v svoji palači.
„Equitable“ je na vsem svetu
prvi in največji zavod za zava-
rovanje na življenje,

Računski sklep leta 1893:

I. Dohodki . gld. 105.056.513-87
Izdatki . „ 63.388.747-01
Prebitok gld. 41.667.766-86
II. Premo-
ženje . . gld. 422.640.992-23
Obveze . . „ 341.724.116-42
Zaklad dobičkov gld. 80.916.875-81
Novih zavarovanj sklenjenih
leta 1892. „ 513.200.567-—
Zavarovanega kapitala kon-
cem leta 1893 „ 2.331.331.442-—

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika
društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju,
katera je vredna gld. 2.300.000-.

Vspehi

dvajsetletnih l. 1894. plačilnih tontin*) (polie
z dvajsetletnim nabiranjem dobička) društva
„Equitable“.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454-—	gld. 516-—	gld. 1100-—
35	„ 527-60	„ 624-—	„ 1180-—
40	„ 626-—	„ 763-—	„ 1290-—
45	„ 759-40	„ 951-—	„ 1450-—
50	„ 943-60	„ 1247-—	„ 1701-—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 607-20	gld. 832-—	gld. 1780-—
35	„ 681-60	„ 950-—	„ 1800-—
40	„ 776-60	„ 1097-—	„ 1860-—
45	„ 900-60	„ 1290-—	„ 1970-—
50	„ 1087-60	„ 1567-—	„ 2180-—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za učakanje. Tabela X.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 970-60	gld. 1583-—	gld. 3390-—
35	„ 995-80	„ 1615-—	„ 3060-—
40	„ 1035-80	„ 1671-—	„ 2830-—
45	„ 1100-80	„ 1769-—	„ 2700-—
50	„ 1209-—	„ 1954-—	„ 2720-—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovaneu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplačane premije z nekoliko obrestij, po tabeli II. s povprečno 4%, in po tabeli X. s povprečno 6%, jednostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do trojno vsoto vplačanih premij.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu,

in 466-1

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

Obrtniki in trgovci,

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani*)

priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

*) Oni obrtniki, člani konserv. obrtnega društva, kateri želé mej to naznanilo uvrščeni biti, zglasó naj se pri upravnistvu „Slovenca“.

Belec Anton klepar v Šent-Vidu pri Ljubljani.	Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskoga blaga.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največje svojo zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljšé tvarine izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Breskvar France preje L. Šverljuga knjigovez, v Ljubljani, Stolno župnišče.	Kregar Ivan pasar in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja preč. duhovščino in cerkv. predstojništva na izvrstno urejeno delatnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejše kovine, zlata in srebra po najnižji cení.	Škrabec M. klepar v Ljubljani, Kongresni trg
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofijo.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu št. 14.
Černe Jožef urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Maté Avgust čevljarski mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tome France poznatar v Ljubljani, Streliške ulice
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem i zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Tomšič Luka vrtnar v Ljubljani, Poljanske ulice
Dolence Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristine čebelno - voščene sveče voščene zvitke in méd. Zaloga pristnega brinja in brinjevoa. Vse po najnižji cení.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Dostal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Paušner Franc krojač v Ljubljani, Dijaške ulice.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljnate barve, lak in pókost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarjaja posebno na izdelke, katere sva razstavila na obrtnijski razstavi v deželnem mu- zeji „Redolfsam“.	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Vilhar L. urar, v Ljubljani, Vodnikove ulice (poleg Katol. Tiskarne).
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Perko Franc sobni slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, filijala na Vrhnikih priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobe po prav nizki cení.	Plehan Valentin izdelovatelj voščenihi sveč in lectar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Zorman Alojzij mokar v Ljubljani, Florjanske ulice.
	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključov iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	Zalaznik Jakob slačičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg št. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno slačičarsko in pekarsko peolvo.
		Zadnikar Henrik pasar in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljšé tvarine najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orodje po najnižji cení. Popravi in prenovi stare predmete.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izberi

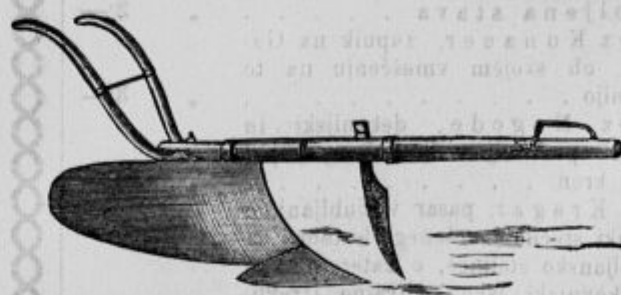
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsako-
vrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na
izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamči.

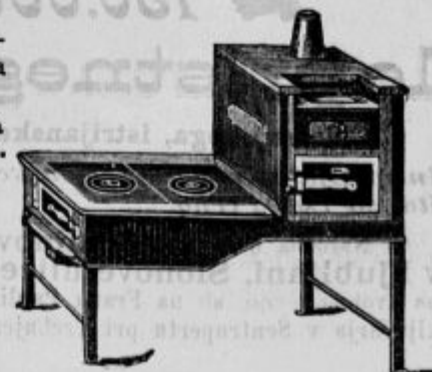
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrše. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja
istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj.

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 29

Kovači! Tu kupujete železo naj-
ceneje, pri pošteni vagi
in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bode-
te prepričali!

CARBOLINEUM!

Cirkus Henry

v Ljubljani, v začetku Lattermannovega drevoreda.

Danes v petek dne 7. sept. 1894

I. velik High-Life-večer

v slavnostno lepšanem cirkusu.

High-Life-večeri bili so v Gradcu zbirališče vsega elegantnega sveta.

Posebno mnogovrsten program.

Konjar, gospodje in dame v gala-uniformi.

Nastop vseh umetnikov in umetnic v njih najboljših proizvajanjih.

Pol ure pred prestavo koncert, katerega izvaja domač orkester.

Jutri v soboto dne 8. in v nedeljo dne 9. septembra 1894

slednji dan po dve predstavi

ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

Pri popoldanski predstavi plačajo o. in kr. vojaki do narednika, dijaki in otroci na sedežih polovico, na stojšču 15 kr. 464 1

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure popoldne. — Ob petkih za sromake od 9. do 10. ure popoldne. 78 (16)

626 24—17

Objava.

Sladna kava, katero izdeluje tvrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najboljše nadomestilo za zdravju škodljivo navadno kavo.

Jaz torej morem vsakemu priporočati popolnoma okusni in zdravi Kathreinerjev izdelek in opetovčno izjavljam, da sem zaradi teh prednostij dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, zato ne nima nobena druga firma jedine pravice posluževati se mojega imena. S. Kneipp, kat. župnik.

Tudi kot dodatek k navadni kavi se Kathreinerjevi Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosedanji surogati nikogar nimajo. 16

Vzemite le bele originalne zavitke s podobo gosp. Kneippa in z imenom **Kathreiner!**

Previdnost!

Brata Appe

v Kandiji poleg Novega Mesta

priporočata prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu izborna svojo zalogo najraznovrstnejših

lončenih pečij, štedilnikov (Sparherdov)

in vsega v njih stroko spadajočega blaga. — Štedilnike postavljajo vestno in natančno le izurjeni veščaki. 429 5—3

☞ Za dobro delo jamčita. ☞

Domača zanesljiva tvrdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

žepne in stenske ure ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate verzice, medaljone, prstane, zapestnice, naprsne igle prodaja in ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša izvršuje tekom 14 dnuj. — Za blago pri njem kupljeno istotako za natančno popravilo jamči. 158 26

Ceniki s podobami so franco na razpolago.

Razglas.

Potom minuendne dražbe oddá se

zgradba novega lesenega mostu

čez Soro v Bodovljah.

Stroški proračunjeni so na 1550 glđ.

Pismene ponudbe, katerim je priložiti jamčevine 78 glđ. vložiti je

do 24. sept. dopoldne 10. ure

pri mestnem županstvu v Škofji Loki, kjer tudi dotični načrt, proračun in stavbeni pogoji na razgled ležé.

Mestno županstvo Škofja Loka,

dne 31. avgusta 1894.

Valentin Sušnik,
župan.

Razglasilo.

Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1894/95 s slovesno službo

dne 18. septembra 1894

Učenci, ki želé na novo vstopiti v I. razred, morajo se, spremljani od starišev ali njih namestnikov, dne 16. septembra od 8 do 11. ure oglašiti pri ravnateljstvu, s seboj prinesiti rojstveni list in obiskovalno spričevalo one ljudske šole, katero so v zadnjem času pohajali, ter izpovedati, želé li biti vzprejeti v nemški ali slovenski oddelek.

Vzprejemne skušnje se pričó dne 17. septembra ob 8. uri zjutraj.

V druge razrede na novo vstopajoči učenci se bodo vzprejemali dne 16. septembra od 8. do 12. ure dopoldne. Ti naj s seboj prinesó rojstveni list, šolsko spričevalo zadnjega polletja (s potrditvijo pravilno naznanjenega odhoda), in ako so bili oproščeni šolnine ali dobivali ustanove, tudi dotične dekrete. — Učencem, ki so doslej obiskovali ta zavod, javiti se je dne 17. septembra od 8. do 12. ure dopoldne s šolskim spričevalom zadnjega polletja.

Vsak učenec plača 1 glđ. 20 kr. prispevka za učila in igralne pripomočke; na novo vstopajoči pa poleg tega še 2 glđ. 10 kr. vzprejemnine.

Z razpisom od dne 28. avgusta 1894. l., št. 2354. je veleslavni c. kr. deželni šolski svet odredil, da se morajo odslej učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev Kranj in Radovljica in ozemlju c. kr. okrajnega sodišča Kamnik šteti za pripadnike gimnazije v Kranju, in oni učenci, ki po svojem rojstvu in rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev Cernomelj in Rudolfovo in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč Kostanjevica, Mokronog in Zatičina, šteti za pripadnike gimnazije v Rudolfovem ter se ne smejo vzprejemati na ljubljanskih gimnazijah. Taki učenci se vzprejemajo v Ljubljani le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. — Ta odredba je v šolskem letu 1894/95 veljavna za prvi in drugi razred.

Na podstavi navedene odredbe se pozivljajo p. n. stariši onih učencev, ki po gori navedenem pripadajo gimnaziji v Kranju ali v Rudolfovem in so meseca julija t. l. tukaj prebili vzprejemni izpit za prvi razred ali zvršili prvi razred, da svoje sinove pričetkom šolskega leta 1894/95 oglašé v Kranju, oziroma v Rudolfovem za vstop v tamošnjo gimnazijo. Ako pa iz tehtnih razlogov želé, da bi se njih sinovi šolali na tukajšnji gimnaziji, morajo v ta namen dobro utemeljene in na c. kr. deželni šolski svet naslovljene prošnje kar najhitreje vložiti pri podpisnem ravnateljstvu.

Tistim učencem, ki so meseca julija na tukajšnjem zavodu prebili vzprejemno skušnjo za prvi razred, pri vstopu na gimnazijo v Kranju, oziroma v Rudolfovem, ni treba znova plačati taks.

Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije

v Ljubljani, dne 3. septembra 1894.

Istarska vinarska zadruga

v Pulju

usoja se naznaniti slav. občinstvu, da je odprla

zalogo raznovrstnih svojih vin

za Dolenjsko

in poverila zalogo gospodu

Edvardu Rozini

v Kandiji pri Novem Mestu.

Ponuja se torej slavnemu občinstvu ugodna prilika, da si oskrbi brez posebnih stroškov pristna, dobra istrska vina, katera ima v zalogi zadruga, ki se priporočá slovenskim rodoljubom za obila naročila. 423 3—3

Advokat
dr. Franc Prevc
otvoril je svojo 1 445 2-2
advokatorsko pisarno
v Kranju v Kilarjevi hiši.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

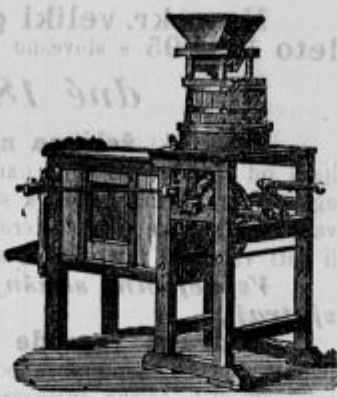

kmetijskih
strojev in orodja

Strojev
za vinarstvo

vsakovrstnih
sesalk
pralnih strojev
ovjalnikov,
zravnalnikov
perila

patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-21)

Augustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

F. P. Vidic & Co.
v Ljubljani 266 25-19
priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak
za cerkve. Pripoznavna spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše in najcenejše kritje.

Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih zemljišč.

Prevzetje knjigovoznice.

Udano podpisani usojam si javljati prečastiti duhovščini, velesl. občinstvu in sl. uradom, da sem prevzel kupnim potom staro, dobro poznato in najboljše urejeno

knjigovoznico J. Šverljuge
v stolnem župnišču v Ljubljani,

katero sem vže in bodem še spopolnil in uredil tako, da mi je možno izvrševati vsa knjigovozna dela od najpreprostejšega do najfinjšega, po možno nizki ceni. — Neprestano osemnajstletno delovanje kot poslovodja in pomočnik omogočuje mi pridobiti si zadovoljstvo in naklonjenost cen. naročnikov, katero si bodem prizadeval pridobiti in ohraniti. Velespoštovanjem

FRANCE BRESKVAR
preje L. Šverljuga
v Ljubljani, v stolnem župnišču.

446 3-2

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice št. 1 št. 6
v Ljubljani

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborne svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-29
turistskih klobukov, čepic

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Tovarniška zaloga
ločnutih klobukov c. kr. deornih
založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek
za prečastito duhovščino
„pri rudečem križu“ 623 52-38
Viljema Skarda
IV., Wattergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28
priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško ter redovniško obleko za duhovnike

kot: Havelock, vrhne suknje, duhovniške suknje itd.

Liturgično opravo natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprtnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente prekrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 7. septembra.		Dne 6. septembra.			
Skupni državni dolg v notah	98 gld. 85 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.	Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 85 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " — "	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 95 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 75 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 90 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 35 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 80 "	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	142 " 50 "	Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 90 "	Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 25 "	St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1017 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 25 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	367 " 80 "	Posojilo goriškega mesta	— " — "	Ljubljanske srečke	24 " 50 "
London vista	123 " 90 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	166 " 40 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 82 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3212 " — "
20 mark	12 " 17 "	Prijoritete obveznice državne železnice	222 " — "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	489 " — "
20 frankov (napoleonador)	9 " 98 "	" " južne železnice 3%	158 " 10 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111 " 50 "
Italijanski bankovci	44 " 75 "	" " južne železnice 5%	128 " — "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75 " — "
C. kr. cekini	5 " 87 "	" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	85 " — "
				Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	178 " — "
				Papirnih rubljev 100	134 " 25 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjša dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.